

ANUL 2022

RAPORT ANUAL DE ACTIVITATE

**R.N.P. ROMSILVA - ADMINISTRAȚIA
PARCULUI NAȚIONAL RETEZAT R.A.**

CUPRINS

3 MISIUNE ȘI OBIECTIVE

R.N.P. ROMSILVA -

Administrația Parcului

Național Retezat R.A.

6 PRESIUNI ANTROPICE ȘI NATURALE

*exercitate asupra ariilor
naturale protejate*

11 PĂȘUNATUL

și capacitate de suport

13 ACTIVITĂȚI FORESTIERE

*pădurile acoperă o suprafață
de 20500 ha din PNR*

16 TURISM

*după perioada pandemiei de
COVID-19*

22 AVIZE ȘI CONTROALE

în anul 2022

23 INVENTARIERE, CARTARE ȘI MONITORIZARE

*specii și habitate din ariile
naturale protejate*

28 PAZĂ, REGLEMENTĂRI ȘI MĂSURI DE PROTECȚIE

*activități derulate în anul
2022*

30 MANAGEMENTUL DATELOR

baze de date APNR

31 MĂSURI MINIME DE CONSERVARE

și Planul de management

33 CONȘTIENTIZARE, COMUNICARE

tradiții, evenimente, activități

35 MANAGEMENT ȘI ADMINISTRARE

2022

Contează pentru viitor!

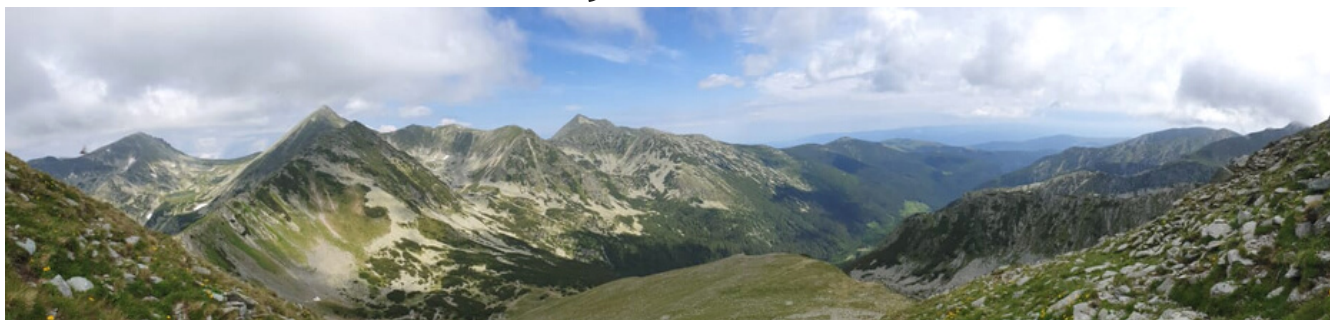

Contează pentru viitor!

MISIUNE ȘI OBIECTIVE

Misiunea Administrației Parcului Național Retezat este de a gestiona și conserva Parcul Național Retezat ca un loc unde natura să-și urmeze cursul firesc, ale cărui valori să fie recunoscute de publicul larg, localnici și oameni de știință, unde turiștii responsabili sunt bineveniți, iar utilizarea durabilă a resurselor naturale este reglementată.

Începând din anul 1999, Parcul Național Retezat (numit în continuare și PNR) are administrație proprie, R.N.P. ROMSILVA - Administrația Parcului Național Retezat R.A. (numită în continuare Administrația Parcului Național Retezat sau APNR), unitate cu personalitate juridică în cadrul Regiei Naționale a Pădurilor - ROMSILVA. În prezent, Administrația Parcului Național Retezat administrează următoarele arii naturale protejate: Parcul Național Retezat, cu suprafața de peste 38000 ha (incluzând rezervațiile 2.494 Gemenele și 2.496 Peștera Zeicului), situl Natura 2000 ROSCI0217 Retezat, cu suprafața de 43258 ha, ce se suprapune în mare parte cu Parcul Național Retezat, depășindu-i limitele doar în partea sud-vestică și situl Natura 2000 ROSPA0084 Munții Retezat, care se suprapune integral peste suprafața Parcului Național Retezat.

Echipa Administrației Parcului Național Retezat este formată din 18 persoane: director, contabil șef, responsabil științele vieții (biolog), șef pază, specialist educație ecologică & comunicare, consilier juridic, specialist IT&GIS și 11 rangeri, care asigură protejarea și conservarea patrimoniului natural prin activități de pază și control, monitorizare, proiecte, reguli, avize etc.

Administrația Parcului Național Retezat colaborează cu instituții și alte entități de nivel local, județean, național și internațional, cu persoane fizice și juridice, cu cercetători și cu oricine are interesul sau obligația de a desfășura activități pe teritoriul ariilor naturale protejate administrate.

Contează pentru viitor!

(Proprietarii de păduri din Parcul Național Retezat sunt: Statul Român (37%), Unități Administrativ Teritoriale (UAT), comunități (composesorate), persoane fizice (fam. Kendeffy și fam. Ocskay), precum și Academia Română. Golul alpin aparține în procent de 100% persoanelor fizice sau juridice.

Contează pentru viitor!

Obiectivele de conservare care au stat la baza înființării ariei naturale protejate sunt:

- Protecția și conservarea habitatelor din parc, în special a celor cu valoare mare de conservare;
- Protecția și conservarea florei și faunei din parc, cu accent pe speciile importante la nivel național și comunitar;
- Menținerea cadrului fizico-geografic în stare naturală sau cât mai apropiată de aceasta;
- Protecția și menținerea peisajului natural;
- Pentru siturile N2000 suprapuse parcului: inventarierea speciilor vulnerabile de plante și animale, respectiv a tipurilor de habitate naturale de pe suprafața lor, și menținerea unei stări corespunzătoare de conservare favorabilă a habitatelor. De altfel, aceste două obiective sunt acoperite, ca finalitate a lor, de obiectivele parcului.

Starea de conservare a ariei naturale protejate

În anul 2022 s-a menținut starea de conservare a ariilor naturale protejate, neobservându-se modificări majore în starea habitatelor și speciilor de interes monitorizate. Menționăm ca pentru siturile Natura 2000 suprapuse Parcului Național Retezat, s-a ținut seama de noile Formulare standard, publicate în luna septembrie 2021.

În anul 2022 au fost monitorizate un număr de 23 de specii de floră și faună de interes comunitar din ROSCI0217 Retezat precum și un număr de opt habitate de interes comunitar din ROSCI0217 Retezat.

În anul 2022 au fost monitorizate un număr de 105 de specii de interes conservativ din Parcul Național Retezat precum și un număr de 64 de habitate și ecosisteme de interes conservativ din Parcul Național Retezat.

PRESIUNI ANTROPICE ȘI NATURALE

Lista activităților cu potențial impact, a presiunilor și amenințărilor asupra speciilor și habitatelor de interes conservativ din Parcul Național Retezat și a siturilor Natura 2000 a fost actualizată în cadrul proiectului cod SMIS 116950 "Întărirea capacității pentru managementul adaptativ al capitalului natural din Parcul Național Retezat (incluzând rezervațiile 2.494 Gemenele, 2.496 Peștera Zeicului) împreună cu siturile Natura 2000 suprapuse parțial – ROSCI0217 Retezat și ROSPA0084 Munții Retezat" și este redată în continuare, cu mențiunea că denumirile generale ale activităților codificate, așa cum sunt ele preluate din ghidul pentru elaborarea planurilor de management pentru arii naturale protejate, nu exprimă întotdeauna în mod suficient de clar esența acelei activități în cazul concret al Parcului Național Retezat și al ariilor protejate corespondente.

Pășunatul

1. Pășunatul intensiv

Se manifestă pe toate suprafețele acoperite de pajiști permanente din Parcul Național Retezat, ROSCI0217 Retezat și ROSPA0084 Munții Retezat. Local, are un impact negativ asupra elementelor floristice.

Pășunatul intensiv afectează și alte specii care au habitat în pășunile din sit, cum ar fi speciile de nevertebrate, prin afectarea plantelor care sunt specii gazdă ale acestora. Pășunatul intensiv influențează negativ existența speciilor de plante, de insecte și de păsări, și conduce în timp la omogenizarea habitatului și la scăderea biodiversității prin afectarea covorului vegetal. Omogenizarea habitatelor duce la limitarea ofertei trofice și a locurilor de cuibărit și/sau adăpost pentru păsări și/sau mamifere. Este foarte probabil ca, în pofida măsurilor propuse prin planul de management, această formă de impact să continue să se manifeste, cu aceleași efecte ca ale presiunii actuale. Chiar dacă presiunile vor dispărea, efectele acestora asupra habitatelor se vor resimți pe o perioadă relativ îndelungată, refacerea funcțiilor specifice fiind dificil de atins.

Silvicultura

1. Gestionarea și utilizarea pădurii și plantației

1.1. Îndepărtarea arborilor uscați sau în curs de uscare

Se manifestă pe suprafețele forestiere exploatabile. Modul în care este gestionat ecosistemul forestier afectează în primul rând habitatele forestiere, speciile de mamifere mari, speciile de păsări legate de acesta, precum și speciile de coleoptere și chiroptere dependente de habitatele forestiere. Exploatățile forestiere, dacă nu sunt efectuate corespunzător, conform amenajamentelor silvice și normelor tehnice de specialitate, conduc la perturbări complexe ale ecosistemelor și generează impact puternic asupra biodiversității, afectate fiind speciile de floră și faună dependente de habitatele forestiere.

2. Exploatarea forestieră fără replantare sau refacere naturală

Se poate manifesta pe suprafețele forestiere exploatabile, în cazul nerespectării prevederilor tehnice din domeniul silviculturii. Aceste activități conduc la perturbări ale ecosistemelor forestiere și produc impact asupra biodiversității. Este foarte probabil ca, în pofida măsurilor propuse prin planul de management, această formă de impact să continue să se manifeste, pe suprafețe foarte mici, cu aceleași efecte ca ale presiunii actuale. Chiar dacă presiunile vor dispărea, efectele acestora asupra habitatelor se vor resimți pe o perioadă îndelungată, refacerea funcțiilor specifice fiind dificil de atins.

3. Pășunatul în pădure sau în zone împădurite

Se manifestă pe unele suprafețe din parc unde există ecosisteme forestiere. Această practică are impact negativ asupra habitatelor forestiere, dar și asupra speciilor de insecte, păsări și mamifere dependente de habitatele forestiere.

Drumuri, poteci și căi ferate

Drumurile reprezintă zone de impact pentru o mulțime de specii și habitate identificate în parc. În cazul sitului, impactul reprezentat de drumuri se regăsește atât la nivelul drumurilor publice - DN 66A, DJ 685, DJ 686, DJ 667A - cât și al celor forestiere. Drumurile din interiorul parcului sunt elemente antropice permanente, prin urmare impactul acestora la nivelul ariei protejate va continua, dar va fi controlată extinderea acestora în aria protejată, respectiv permiterea creării unor elemente noi de infrastructură va fi condiționată de identificarea unor soluții de asigurare a conectivității habitatelor speciilor.

Zone urbanizate, habitare umană - locuințe umane

Așezările umane și populația generează activități economice (agricole sau de altă natură), turistice și altele asemenea ce conduc la schimbarea structurii biocenozelor, de la cele naturale, specifice zonei biogeografice, la cele antropogene, puternic dependente de factorul antropic. Dezvoltarea urbană are ca efect pierderea de habitate necesare, în principal, speciilor de faună și poate să faciliteze apariția speciilor invazive. Se anticipează dezvoltarea infrastructurii turistice, comerciale și, posibil dar puțin probabil, a celei rezidențiale.

Descărcări

1. Depozitarea deșeurilor menajere sau a deșeurilor provenite din baze de agrement

Această practică este des întâlnită și generează impact negativ asupra speciilor și habitatelor, dar prejudiciul creat de această presiune este și de natură estetică. În Parcul Național Retezat această presiune este localizată punctual în zonele cu aglomerări umane, în cele cu cazări turistice, de-a lungul potecilor și drumurilor. Fenomenul abandonării deșeurilor a scăzut semnificativ în ultimii ani în PNR, dar mai există această problemă în zonele cele mai frecventate: refugiul Bucura - mai ales în extrasezon și Poiana Pelegii.

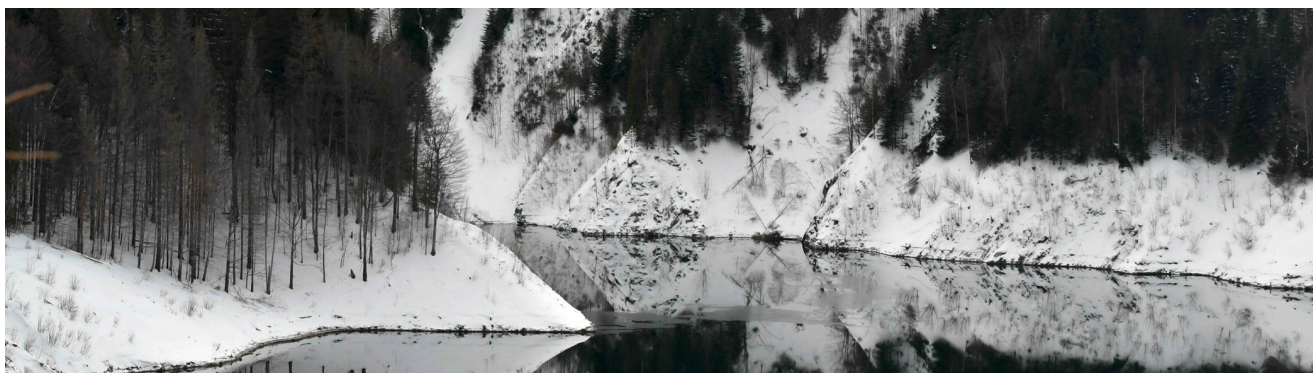
Intruziuni și dezechilibre umane

2. Complexe sportive și de odihnă

Această presiune rezultă din nerespectarea drumurilor și potecilor, fiind o sursă de deranj pentru speciile de faună și de eroziune pentru covorul vegetal. Presiunea este generată și de următoarele activități: campări frecvente în locurile în care este permisă această activitate, dar aceste locuri nu sunt

dsuficient de amenajate; campări și activități de tip picnic în locuri nepermise; plimbări cu ambarcațiuni cu motoare termice pe lacul de acumulare; activități off road cu vehicule motorizate; folosirea bicicletelor pe poteci marcate sau nemarcate. În Parcul Național Retezat nu există campinguri amenajate, în sensul de camping cu toate facilitățile necesare, dar există mai multe locuri desemnate în care este permisă camparea. Având în vedere dezvoltarea infrastructurii turistice, acest impact reprezintă o amenințare viitoare pentru PNR.

Poluarea apelor de suprafață - limnice, terestre, marine și salmastre

Elementele de poluare a apelor sunt: deversările gospodăriilor, facilităților de primire turistică și caselor de vacanță adiacente acestora, spălarea vaselor și igiena personală a turiștilor în zonele de campare și în vecinătatea lor, depozitarea neconformă și/sau clandestină a deșeurilor menajere, scăldatul în apele curgătoare sau în lacurile glaciare. Acest impact va reprezenta o amenințare viitoare având în vedere dezvoltarea zonelor urbane și turistice, care va atrage după ea și apariția surselor de poluare.

Modificări ale sistemului natural

1. Focul și combaterea incendiilor

Prejudiciile datorate incendiilor se manifestă uneori pe suprafețele acoperite de păduri, tufărișuri, dar chiar și pajiști de pe teritoriul parcului. În ultimele două decenii, în PNR nu s-au semnalat incendii de mari proporții; au existat câteva situații în care ele s-au manifestat pe suprafețe reduse din golul alpin, fiind provocate, în general, în mod intenționat de către ciobani.

2. Schimbări provocate de oameni în sistemele hidraulice

Pentru o evaluare corectă trebuie luat în calcul impactul cumulat al acestor activități, care are efecte negative mai ales în perioadele de secetă. Studii de specialitate au arătat că un baraj/prag amplasat pe un curs de apă produce efecte cu impact negativ asupra biodiversității mai puternic în amonte, comparativ cu zonele din aval, în măsura în care bariera este totală și migrația peștilor nu mai este posibilă. Această schimbare în albia unui râu determină dispariții locale de populații ale unor specii în amonte și depopulări ale faunei de pești în aval, inclusiv dezechilibre ale ecosistemelor acvatice.

Contează pentru viitor!

Administrația Bazinală de Apă Mureș are în zona Parcului Național Retezat 3 stații hidrometrice, astfel: SH Gura Apelor și SH Pădășel pe Râul Mare, respectiv SH Gura Zlata pe Pârâul Zlata.

3. Alte modificări ale ecosistemelor

De-a lungul cursului de apă Râul Mare amenajările hidrotehnice constituie o barieră peste care peștii nu mai pot să treacă sau trec cu mare greutate. De asemenea, pragurile de fund conduc la fragmentarea habitatelor acvatice și în consecință la scăderea populațiilor speciilor de pești și alte organisme acvatice.

Specii invazive non-native - alogene

Zonele suprapășunate permit instalarea speciilor invazive. Această chestiune s-a identificat ca o reală amenințare în viitor pentru unele habitate de pădure, pajiști și zone umede.

Schimbări globale

1. Schimbarea condițiilor abiotice

Schimbările climatice ca secetele și precipitațiile reduse, creșterea temperaturii medii anuale și fenomenele extreme reprezintă o amenințare viitoare pentru speciile și habitatele din PNR.

PĂȘUNATUL

În anul 2022 au fost vizate 6 contracte de pășunat, numărul acestora fiind mai mic comparativ cu anul 2021 (7 contracte); pentru a acorda subvențiile prevăzute de lege, APIA obligă proprietarii de pajiști (pășuni/fânețe) să obțină de la administrația parcului o adeverință privind aprobarea activității de pășunat pe terenul deținut în aria naturală protejată, respectiv Parcul Național Retezat, ROSCI0217 Retezat sau ROSPA0084 Munții Retezat, iar aceștia, intrând în posesia respectivei adeverințe, consideră că nu este necesar să întocmească un contract de pășunat care să fie vizat de APNR; această atitudine este întâlnită mai ales la fermierii din județul Caraș-Severin care exercită activitatea de pășunat în special în partea sitului Natura 2000 ROSCI0217 Retezat care excede teritoriul Parcului Național Retezat. În anul 2022 s-au eliberat 160 de adeverințe pentru a fi folosite de fermieri în relația cu APIA. Au existat și câteva situații când proprietarii/însoțitorii unor turme, bazându-se pe faptul că staționează pentru scurt timp pe pășunile din PNR, nu s-au prezentat la APNR pentru vizarea contractelor de pășunat și luarea în evidență cu această activitate.

Numărul de animale cu care s-a pășunat în parc în anul 2022 a fost stabilit pe baza capacității de suport a fiecărei pășuni; respectarea acestei prevederi a fost controlată în teren de către rangerii administrației parcului.

Uneori, oile de pe mai multe pășuni ale aceluiași proprietar se adună la un loc, în asemenea situații numărul lor depășind capacitatea de suport a pășunii respective, chiar dacă ele pășunează, periodic, pe toate acele pășuni; asemenea cazuri s-au observat pe pășunile Aradeș, Zănoaga și Zănoaga.

Administrația Parcului Național Retezat încearcă să controleze problemele care apar în timpul transumanței prin introducerea de noi reglementări în regulamentul parcului și prin controale în teren mai dese în perioadele de risc.

În cadrul acțiunilor de monitorizare a impactului pășunatului asupra ecosistemelor s-a urmărit, prin observații directe în teren și studierea unor imagini satelitare, dacă au apărut modificări vizibile în aspectul micro-reliefului din zonele unde se pășunează (aparitia fenomenelor de eroziune: șiroiri, ogașe, ravene sau chiar rupturi de versant), precum și modificări semnificative ale vegetației acestor zone (rărirea sau chiar dispariția covorului vegetal, vătămarea jnepenișurilor prin tăiere și/sau incendiere etc.), rezultatele observațiilor arătând că asemenea fenomene se manifestă în foarte mică măsură și nu prezintă pericol pentru stabilitatea ecosistemelor considerate.

(Un potențial pericol la adresa stabilității pășunilor este creșterea numărului de animale domestice scoase la pășunat pe teritoriul parcului, fapt care poate să ducă la apariția suprapășunatului și implicit la degradarea pășunilor.)

Un potențial pericol la adresa stabilității pășunilor este creșterea numărului de animale domestice scoase la pășunat pe teritoriul parcului, fapt care poate să ducă la apariția suprapășunatului și implicit la degradarea pășunilor.

Contează pentru viitor!

ACTIVITĂȚI FORESTIERE

În anul 2022 s-au solicitat condiții specifice pentru lucrări de exploatare forestieră pentru un număr de 18 partizi, cu volum total de 2954 m.c., față de 16 solicitări pentru același fel de condiții specifice în 2021 (volum total = 2010 m.c.).

În anul 2022 s-au solicitat condiții specifice pentru lucrări de exploatare forestieră pentru un număr de 18 partizi, cu volum total de 2954 m.c., față de 16 solicitări pentru același fel de condiții specifice în 2021 (volum total = 2010 m.c.). S-a aprobat executarea a patru instalații de scos-apropiat (ISA) - drum tractor, astfel: în UP I Sălaș, u.a. 63A; în UP I Râu Mic și Plai, u.a. 47B; în UP VI Râu Alb, u.a. 88A și 89B; în UP I Iary Zăvoi, u.a. 72.

De asemenea, în anul 2022 s-a avizat amenajamentul fondului forestier proprietatea comunei Râu de Mori și amenajamentul fondului forestier proprietatea Asociației Composesorale Floare de Colț Râu de Mori. Nu au existat solicitări de derogare de la prevederile amenajamentelor silvice în vigoare.

Contează pentru viitor!

Pădurile acoperă o suprafață de 20500 ha, adică aproximativ 53% din teritoriul Parcului Național Retezat.

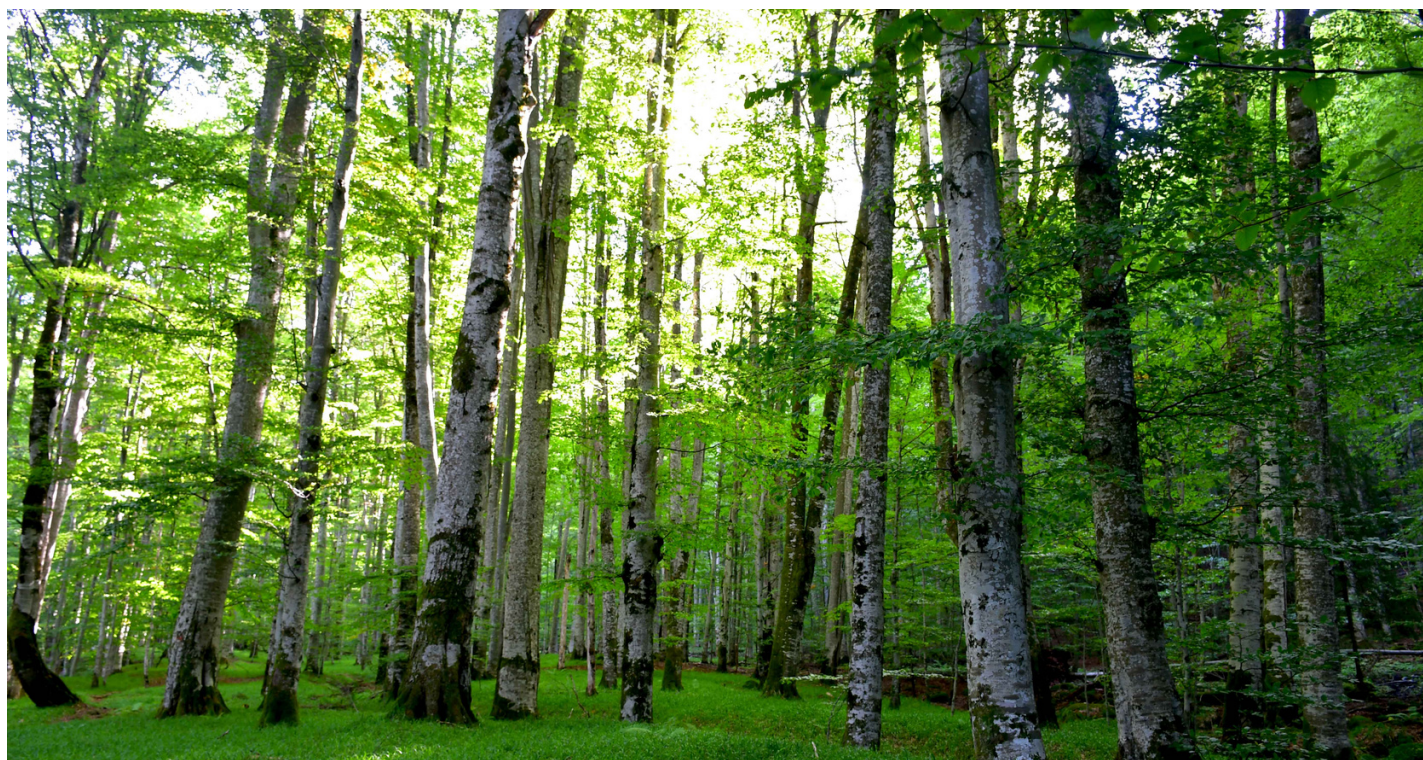
Contează pentru viitor!

În conformitate cu prevederile art. 22 din Ordinul nr. 1822 din 6 octombrie 2020 al Ministerului Mediului Apelor și Pădurilor pentru aprobarea metodologiei de atribuire în administrare a ariilor naturale protejate, în urma solicitărilor și documentațiilor depuse spre analiză de către administratorii fondului forestier de stat și privat, RNP Romsilva - Administrația Parcului Național Retezat R.A., a emis, în anul 2022, la cererea structurilor de administrare silvică, 18 avize cu condițiile specifice pentru desfășurarea activității de exploatare forestieră pe teritoriul Parcului Național Retezat, 66 cu condiții specifice la punerea în valoare a masei lemnoase și 4 avize favorabile pentru executarea de ISA - drum tractor. Aceste condiții specifice au fost introduse în cuprinsul autorizațiilor de exploatare, în vederea menținerii/îmbunătățirii stării de conservare a speciilor/habitatelor, precum și a celorlalte elemente naturale valoroase prezente în parchetele de exploatare pentru care au fost emise autorizațiile respective.

La formularea condițiilor specifice pentru exploatare s-a ținut cont de legislația în domeniul ariilor naturale protejate, de prevederile cuprinse în noul plan de management al parcului propus spre aprobare (inclusiv de noul regulament al parcului), de elementele deosebite de biodiversitate (specii, habitate, areale de adăpostire, de reproducere și de hrănire ale speciilor etc.), ele referindu-se la aspecte privind regulile de exploatare a masei lemnoase, la regulile privind depozitarea și evacuarea deșeurilor de orice fel, la modul cum se procedează în cazul observării unor elemente naturale valoroase și altele asemenea.

TURISM

În anul 2022 s-a menținut sistemul de emitere a biletelor pentru vizitarea parcului, numărul biletelor vândute fiind de 10469, comparativ cu 13363 bilete vândute în anul 2021, situație care confirmă trendul descrescător al numărului de turiști interesați de destinațiile interne pe fondul liberalizării accesului către destinații externe; ; începutul sezonului a fost în luna iunie cu 1245 turiști, iar în luna august s-a atins vârful activității - 4883 turiști.

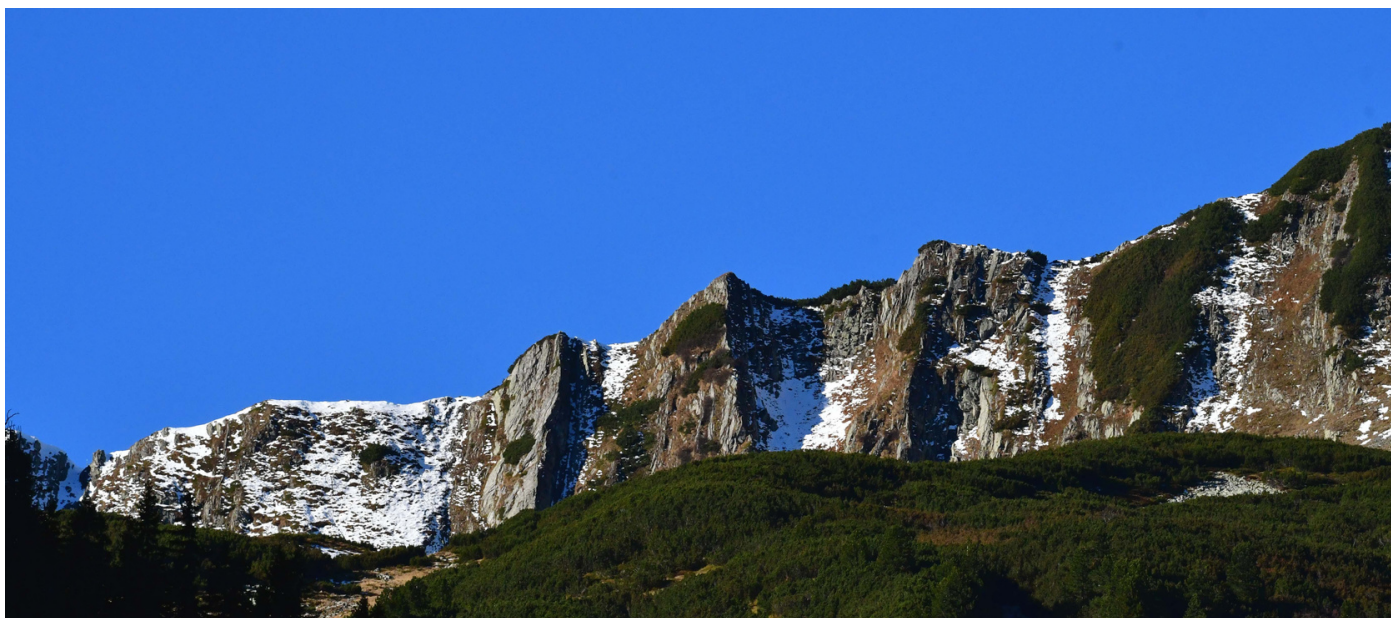
Cabanele Pietrele, Gențiana și Buta au funcționat normal, cea mai căutată fiind Gențiana. Complexul turistic Pietrele se degradează pe an ce trece, numărul locurilor de cazare fiind tot mai mic; funcționale mai sunt cabana Stânișoara și câteva căsuțe, restul fiind neconforme pentru pentru cazarea turiștilor. Intrarea principală în masiv a rămas tot Gura Apelor, deoarece Vl. Lăpușnicul Mare este accesibilă cu mijloace auto până la Gura Bucurei, iar de acolo începe cel mai scurt (și mai ușor) traseu spre Lacul Bucura, astfel turiștii reușind să viziteze zona centrală a PNR într-o singură zi.

Rangerii APNR, însoțiți de lucrători ai Jandarmeriei Montane, au efectuat controale pe traseele turistice montane și în locurile de campare desemnate, pentru a urmări respectarea regulilor de vizitare, observându-se foarte puține cazuri de nerespectare a regulilor de bază pentru practicarea unui turism civilizat: interdicția de aprindere a focului pe teritoriul PNR, păstrarea curățeniei și camparea numai în locurile desemnate pentru acest lucru. Totuși, au existat și situații neconforme, fapt care a dus la aplicarea câtorva avertismente verbale, dar și a unei amenzi contravenționale. Abateri de la regulile de vizitare sunt comise în special de localnici, de obicei în locuri unde se poate ajunge cu autovehicule (și cu multă băutură alcoolică în port-bagaj).

În contextul derulării proiectului POIM, până la aprobarea noilor reguli de vizitare (pe baza noului plan de management și a strategiei de vizitare actualizate), APNR a evitat să amplaseze panouri informative noi, rămânând în funcțiune cele anterioare.

Personalul APNR a participat la acțiuni de igienizare în cadrul campaniei naționale "Curățăm România" (colaborare cu primăriile comunelor Sălașu de Sus și Râu de Mori), de "Ziua Muntelui" (colaborare cu Primăria com. Sălașu de Sus), în cadrul campaniei naționale "World clean-up Day" (colaborare cu Primăria com. Râu de Mori), precum și în mai multe acțiuni proprii prin care s-a realizat igienizarea locurilor de campare și a unor trasee turistice.

Personalul APNR a participat și la recuperarea unor turiști accidentați sau răătăciți, alături de membrii Serviciului Public Județean Salvamont Hunedoara; de asemenea, rangerii APNR au curățat și degajat drumurile auto forestiere Lăpușnicul Mare și Stâna de Râu, după topirea zăpezii, împreună cu angajați ai ocoalelor silvice, pentru facilitarea accesului auto al vizitatorilor.

Cascada Lolaia a rămas și în anul 2022 un punct de mare atracție pentru turiști, datorită ușurinței cu care se ajunge până la ea. Acest lucru a făcut ca scara de acces să fie foarte solicitată, ea fiind permanent întreținută prin înlocuirea treptelor din lemn degradate sau rupte.

Contează pentru viitor!

În fiecare an, pe teritoriul PNR se organizează diverse competiții sportive (crosuri montane, de obicei), precum și activități de tip "tabără" sau "școală", iar acestea sunt supravegheate de rangerii parcului. În anul 2022 au fost emise 11 acorduri pentru acest fel de activități, din care:

- 8 acorduri pentru competiții sportive;
- 1 acord pentru o tabără de speologie în Retezatul Calcaros;
- 2 acorduri pentru activități de tip "școală de iarnă".

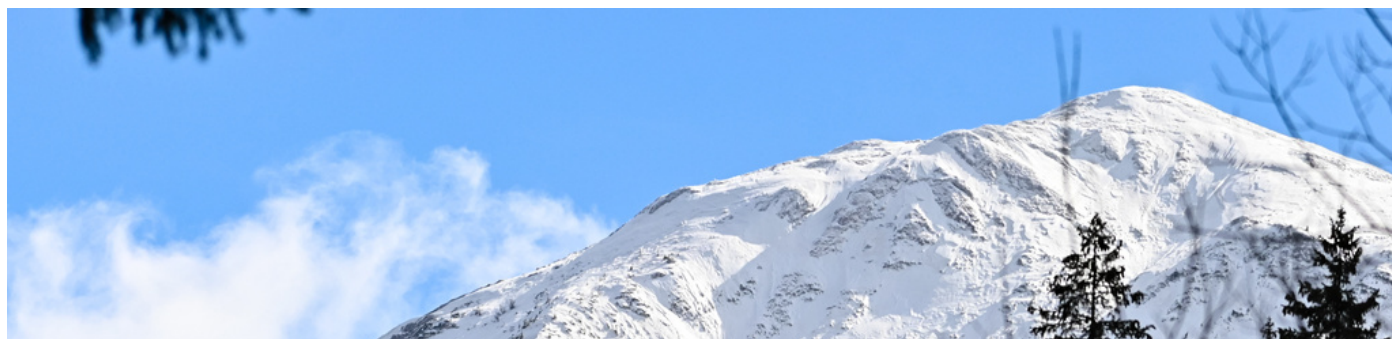
În sprijinul dezvoltării turismului (activități neagricole) prin PNDR, APNR a eliberat un acord (cu anumite condiții, conform prevederilor legale) pentru utilizarea de echipamente de agrement autopropulsate unei Persoane Fizice Autorizate din com. Padiș, jud. Gorj.

În 2022 fost efectuat serviciul de permanență la Centrul de vizitare Nucșoara, la punctul de intrare Cârnic, la locul de campare Poiana Pelegii, la bariera de la Gura Apelor și la Refugiul Salvamont Buta; în locațiile din parc cu flux mare de turiști, cum sunt Poiana Pelegii, Lacul Bucura și Stâna de Râu, sau în perioadele când au fost anunțate grupuri de turiști organizate s-au planificat și executat acțiuni de patrulare. Aceste acțiuni au fost efectuate cu scopul de a supraveghea fluxul turistic, de a furniza informațiile necesare turiștilor, de a preveni încălcarea legislației în vigoare și de a încasa tariful de vizitare.

În fiecare an, pe teritoriul Parcului Național Retezat se organizează diverse evenimente/competiții sportive sau activități de tip școală de iarnă, evenimente supravegheate de către rangeri, unele cu suport din partea jandarmilor montani. În anul 2022 au fost s-au organizat 13 astfel de evenimente/competiții sau activități de tip școală sau tabără și anume:

- Școala de iarnă organizată de către Asociația Montană Cireșarii în perioada 15-20 februarie 2022. Amplasamentul și cazarea s-au făcut la refugiul Gențiana, la eveniment au participat 20 de persoane din care 5 organizatori - ghizi montani și instructori sportivi în ramura alpinism și escaladă, și un voluntar de la formația Salvamont Lupeni.
- Școala de iarnă organizată de către FloAdventure School Cluj Napoca în perioada 02-06 martie 2022. Amplasamentul și cazarea s-au făcut la refugiul Gențiana, iar desfășurarea activității a avut loc pe potecile marcate până la Bordu Tomii și la „Cascada de gheață” de pe versantul spre culmea Lolaia.
- La 26 februarie 2022, în stațiunea turistică Rîușor a avut loc ediția XXII a „Cupei Rîușor” la schi, organizată de către Asociația Societatea Română de Sălbăticie în parteneriat cu Asociația de Turism Retezat și Serviciul Public Județean Salvamont Hunedoara.
- Serviciul Public Județean Salvamont Hunedoara a organizat, în data de 19 martie 2022, un eveniment cultural și concurs intitulat „Serbările Zăpezii”, eveniment desfășurat pe pârtia de schi din Complexul turistic Râușor.
- Deși s-a desfășurat în afara Parcului Național Retezat, dar pe limita lui, s-a supravegheat și desfășurarea concursului de free-ride „Red Bull Oslea Hike & Ride 2022”; acesta s-a desfășurat pe o perioadă de trei zile, începând cu 17 februarie, în zona Câmpușel și a adus la start peste 300 de concurenți, cu toate implicațiile acestei concentrări de persoane.

Contează pentru viitor!

- În perioada 25-27 februarie 2022, Asociația Montan Club Floarea Reginei Valea Jiului a organizat concursul intitulat Trofeul "Creste Înzăpezite", concurs de orientare sportivă, cățărare pe gheață și turism sportiv.
- Asociația Sport la Orice Vârstă a organizat evenimentul sportiv „RETEZAT SKY RACE”, ediția a 10-a, și a adus la start 700 de participanți; evenimentul s-a desfășurat în condiții bune. Data desfășurării concursului a fost 18 iunie 2022, cu start și finish la complexul turistic Cheile Buții și a fost organizat în colaborare cu Clubul Alpin Valea Jiului și Primăria Uricani.
- S-a supravegheat desfășurarea concursului de schi „Cupa Bolovanu”, aflată la cea de-a XLVII-a ediție, organizată în data de 30 aprilie, cu baza la cabana Gențiana.
- Concursul de orientare turistică „Trofeul Via-Retezat”, organizat de către Asociația de Turism Montan „Via-Retezat” împreună cu Asociația de Turism Floare de Colț Brașov, s-a desfășurat în perioada 01-03 iulie, cu baza în stațiunea turistică Râușor;
- Concursul de drumeție montană „Cupa Prieteniei”, ediția XXXVI, organizată în perioada 15-17 iulie de către Asociația Clubul de Turism „Condor Club” Arad, la Râușor.
- Competiția sportivă Oslea Run, un eveniment de alergare montană desfășurat în munții Retezat și Vâlcan, a fost organizată de Clubul Alpin Valea Jiului și s-a desfășurat în data de 27 august, cuprinzând trei curse pe trasee montane din zona masivelor Oslea, Paltina și Piatra Iorgovanului, cu plecare de la Câmpușel.
- Concursului sportiv „Trofeul Pro Parâng”, organizat de către Asociația Pro Parâng Petroșani în perioada 02-04 septembrie 2022, în Retezatul Calcaros.
- Concursul de drumeție montană „Trofeul Someșul”, organizat în perioada 02-04 septembrie la Râușor de către Clubul de Turism Montan Someșul Sălaj.

Centrul de vizitare Nucșoara a fost deschis pentru cei care au dorit să-l viziteze, iar personalul administrației parcului a oferit toate informațiile care au fost solicitate, atât prin conversații directe cât și telefonic sau prin e-mail.

În același scop, de oferire de informații folositoare pentru vizitarea parcului, s-a executat serviciul de permanență la CV Nucșoara, la Gura Apelor, la Cârnic. În locurile de campare și pe traseele turistice informațiile au fost transmise de rangeri cu ocazia acțiunilor de patrulare sau a altor activități specifice. Au fost supravegheate evenimentele, competițiile și taberele organizate pe teritoriul parcului, iar în perioada de iarnă s-a acordat o atenție deosebită activității turistice intense din zona pârtiei de schi de la Râușor.

De asemenea, în anul 2022 rangerii APNR au însoțit pe teren 10 grupuri de turiști, la cererea acestora.

AVIZE ȘI CONTROALE

În cursul anului 2022 au fost eliberate 277 avize/ acorduri/ aprobări pentru planuri/ proiecte/ activități supuse procedurilor de reglementare de mediu.

- 11 avize favorabile: executare drumuri de tractor – 4, amenajament silvic – 2, recoltare material biologic – 2, reparație DAF Râu Bărbat – 1 (cu avizul Consiliului Științific), recoltare fructe de pădure și ciuperci comestibile – 2;
- 12 acorduri: școlă de iarnă – 2, competiții sportive – 8, tabără – 1, utilizare echipamente de agrement autopropulsate – 1;
- 170 aprobări: activitate pastorală – 160 (adeverințe pt. APIA), reparație acoperiș la stâna din Ciomfu – 1, evacuare echipamente electrice de pe Vl. Pietrele – 1, activități științifice – 8 (cartare specii de floră – 1, monitorizare lilieci în peșteri – 1, activități speologice de suprafață și în subteran – 1, pescuit în scop științific – 1, prelevare probe de apă din Lacul Bucura – 1, colectare probe biologice – 2, prelevare probe de sedimente din lacurile Tău dintre Brazi, Ana și Lia – 1);
- 84 de condiții specifice pentru activități silvice și forestiere, din care 66 pentru punerea în valoare a masei lemnoase și 18 pentru exploatarea de masă lemnoasă.

În anul 2022 s-au eliberat 2 avize favorabile pentru recoltare fructe de pădure și ciuperci comestibile din ROSCI0217 Retezat – pentru S.C. Bosco Amico SRL Hațeg și pentru Direcția Silvică Hunedoara.

În anul 2022, la APNR s-au depus 8 solicitări pentru efectuarea unor activități științifice, toate fiind aprobate.

INVENTARIERE, CARTARE ȘI MONITORIZARE

În anul 2022 s-au continuat activitățile de inventariere și cartare pentru speciile importante din punct de vedere al conservării în zone din parc unde acestea nu au fost confirmate. Astfel, în sezonul 2022 s-au inventariat și cartat 32 specii de floră și 32 de specii de faună.

Monitorizarea stării de conservare se face prin monitorizarea speciilor și habitatelor după un plan de monitorizare aprobat de către Consiliul Științific al parcului și prin urmărirea factorilor perturbatori.

În anul 2022, activitățile de monitorizare au vizat 9 specii de faună, 4 specii de floră și 2 tipuri de habitate. Pentru speciile de floră monitorizarea s-a efectuat în piețe de probă amplasate în zonele în care au fost identificate speciile vizate, informațiile colectate fiind: număr de indivizi înfloriți (exact sau aproximativ), tip habitat, altitudine, distanța față de potecile turistice, posibile amenințări, condițiile meteo, alte specii observate.

Contează pentru viitor!

Draba dorneri Heuff este o plantă alpină de locuri stâncoase, fixată prin crăpăturile pereților de stânci, heliofilă. Este un endemit al Carpaților românești, important din punct de vedere științific. Specia nu manifestă putere de propagare, rămânând local și marcând clar fisurile stâncilor. Habitatul în care trăiește este vitreg, oferind spațiu foarte restrâns pentru extindere. În Parcul Național Retezat se întâlnește într-o singură zonă, de mică mărime, populația fiind de 50 - 100 de smocuri (tufe).

Gymnadenia frivaldii Hampe ex Griseb se întâlnește în Bulgaria, Grecia, Muntenegru și România, la altitudini între 1000 m și 2300 m, în pajiști, mlaștini și rariști de pădure, pe substrat silicios, în plin soare. Înflorește la începutul verii. Mărimea și tendința populației la nivel european sunt necunoscute, însă s-au observat amenințări la adresa speciei. Este considerată specie rară la nivel național, însă în zonele în care apare formează populații de mii de indivizi. Habitatele în care apare în PNR sunt pajiștile montane înmlăștinite, margini de pâraie și izvoare între 1600 - 2000 m altitudine, situate la marginea pădurilor de molid, și în jnepeniș. *Gymnadenia frivaldii* a fost observată în 3 zone din parc, unde formează o populație totală de 1000 - 2000 de exemplare. În PNR, turismul, pășunatul intensiv și modificările climatice pot fi considerate amenințări asupra speciei. Numărul de indivizi variază de la un an la altul, în funcție de condițiile climatice, prezența apei, fenomenul de dormanță etc.

Cypripedium calceolus L. este o specie de orhidee larg răspândită în Europa, cu o tendință populațională stabilă, cu toate că în trecut specia a cunoscut un declin sever datorat colectării din natură. Populația este încă în declin în unele zone din Europa, dar este stabilă sau în creștere în alte părți ale arealului de răspândire datorită măsurilor active de conservare. Se întâlnește în habitate precum: păduri deschise de foioase și conifere, margini de păduri, pajiști uscate sau înmlăștinite, mlaștini, margini de pâraie și izvoare, pe substrat calcaros. Preferă locurile parțial umbroase pe stânci calcaroase. În România, specia este considerată monument al naturii, statutul la nivel național fiind **vulnerabilă/rară**. În PNR specia se întâlnește la marginea superioară a pădurilor de molid, pe stânci calcaroase abrupte, greu accesibile, unde formează o populație mică, estimată la 20 - 50 de indivizi, care ocupă între 5 și 10 ha.

Tozzia carpathica Wol. se întâlnește în pajiști inundate, margini de pâraie montane și, mai rar, în zone umede situate în jnepeniș și în păduri umede. Specia are un ciclu de viață interesant, având atât o fază parazită cât și o fază semiparazită. În Retezat, populația estimată este între 2500 - 5000 de indivizi, habitatul caracteristic fiind prezent pe o suprafață cuprinsă între 20 și 25 de hectare.

Pentru speciile de faună (*Lutra lutra*, *Aquila chrysaetos*, *Glaucidium passerinum*, *Strix uralensis*, *Rupicapra rupicapra*, *Canis lupus*, *Ursus arctos*, *Lynx lynx*, *Tetrao urogallus*) monitorizarea s-a făcut pe transecte, în puncte de monitorizare, la locurile de rotit și prin camere de monitorizare amplasate la punct fix. Informațiile colectate au fost: dimensiuni urmă pentru carnivorele mari, număr de indivizi, comportament, distanța față de observator, habitat, condiții meteo, iar în cazul camerelor de monitorizare - oră, temperatură etc.

Din observațiile efectuate și datele colectate în anul 2022 apreciem că speciile pentru care s-a făcut monitorizare se află în stare de conservare favorabilă, fără probleme privind existența lor pe termen scurt și mediu pe teritoriul Parcului Național Retezat.

Contează pentru viitor!

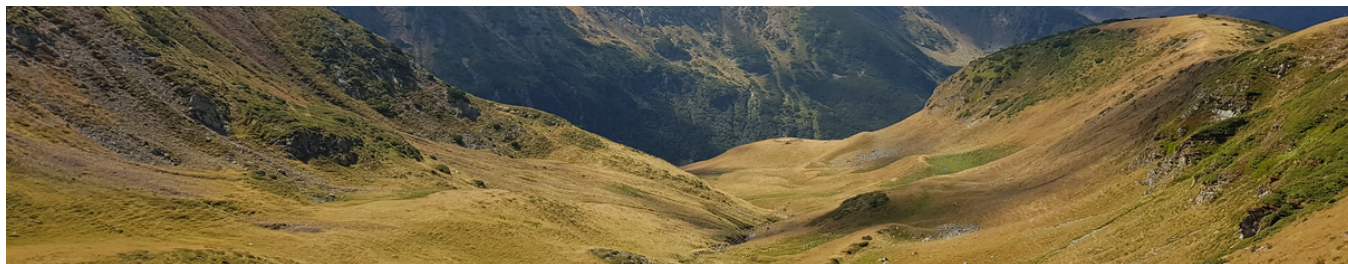
PAZĂ, REGLEMENTĂRI ȘI MĂSURI DE PROTECȚIE

Acțiunile de pază realizate de către administrația parcului constau în patrulări pentru controlul activităților din parc (turism, păstorit, pescuit și exploatare forestieră în Zona de Conservare Durabilă). Astfel, periodic se desfășoară patrulări pentru prevenirea pescuitului ilegal, a vânătorii, a incendiilor și a colectării de exemplare din speciile de plante, patrulări de verificare a numărului de animale din pășuni, a câinilor de la stâne, patrulări de verificare a respectării interdicției de colectare în scop comercial a fructelor de pădure, ciupercilor și plantelor medicinale, controale în zonele cu exploatare forestiere, controlul (ne)depozitării deșeurilor pe teritoriul parcului, controale la locurile de campare și pe potecile turistice etc.

În cursul anului 2022 s-au efectuat un număr total de 419 de acțiuni de patrulare pentru pază și control, din care 19 acțiuni au fost realizate cu participarea Jandarmeriei Montane, pe baza graficelor lunare de patrulare și a unor solicitări ad-hoc (generate de probleme neașteptate).

În general, pe teritoriul parcului a fost menținută curățenia și s-au respectat regulile de vizitare, dar au fost și câteva situații de aprindere a focului deschis, fapt care nu este permis de regulamentul parcului, și care au avut condus la aplicarea unei amenzi contravenționale și a câtorva avertismente.

Acțiunea de refacere în teren a semnelor de limită ale parcului și ale zonelor interne a fost continuată în anul 2022 pe valea Râului Șes; zona delimitată a fost de la intersecția DAF Râu Șes cu Pr. Corciova până la Piga. Acțiunea a fost precedată de transmiterea unei adrese către OS Retezat pentru însoțirea în teren a rangerilor de personal silvic, cu scopul indicării exacte a limitei fondului forestier (marcaj silvic și borne silvice), legea prevăzând că, în acea zonă, limita parcului urmărește limita fondului forestier. Limitele zonelor interne ale parcului nu s-au retrasat, deoarece prin noul plan de management s-au propus anumite modificări ale zonării interne; datorită acestui fapt trebuie așteptată eventuala aprobare a planului, fapt care ar duce și la oficializarea acestei noi zonări interne.

Contează pentru viitor!

(Proprietarii de păduri din Parcul Național Retezat sunt: Statul Român (37%), Unități Administrativ Teritoriale (UAT), comunități (composesorate), persoane fizice (fam. Kendeffy și fam. Ocskay), precum și Academia Română. Golul alpin aparține în procent de 100% persoanelor fizice sau juridice.)

Contează pentru viitor!

MANAGEMENTUL DATELOR

Toate datele referitoare la biodiversitate sunt analizate și raportate periodic directorului parcului. Administrația parcului dispune de 67 de layere (straturi) cu cele mai importante informații despre mediul abiotic și biotic de pe teritoriul PNR. De asemenea, există și o bază de date referitoare la biodiversitatea parcului și monitorizare, care se completează periodic cu informațiile noi provenite din teren.

Baza de date geospațială cuprinde în mod obligatoriu, distinct, informații aferente managementului biodiversității și istoricul vectorial al localizării și limitelor arealelor pentru care s-au solicitat și s-au eliberat documente în afara sau în cadrul procedurii de reglementare, la data de început și la data realizării raportului de evaluare. Baza de date geospațială poate cuprinde și alte informații relevante aferente procesului de administrare (baza de date geospațială se transmite la Agenția Națională pentru Aree Naturale Protejate în format electronic, în baza unui proces-verbal de predare-primire).

MĂSURI MINIME DE CONSERVARE, PLANUL DE MANAGEMENT

La începutul anului 2022 s-a întocmit varianta finală a Planului de Lucru Anual, pe baza Planului de management aflat în elaborare, ale cărui acțiuni au fost actualizate în funcție de necesitățile curente; acest document a fost avizat de Consiliul Științific al Parcului Național Retezat, fiind apoi aprobat de RNP - Romsilva.

Acțiunile propuse pentru anul 2022 și gradul de implementare a lor, pe teritoriul parcului, sunt următoarele:

- S-a realizat inventarierea și cartarea a 32 de specii de plante cu statut de conservare, urmând ca aceste acțiuni să continue în anii următori, în funcție de propunerile care se fac prin planurile anuale de lucru.
- Inventarierea și cartarea speciilor de animale s-a efectuat pentru 32 de specii, urmând ca aceste acțiuni să continue în anii următori, în funcție de propunerile care se fac prin planurile anuale de lucru.
- Activitățile de inventariere și cartare a speciilor de floră și faună s-au realizat conform cu Planul de monitorizare aprobat de către Consiliul Științific, de către personalul parcului, în cadrul activităților curente.
- S-au monitorizat 4 specii de floră: *Gymnadenia frivaldii*, *Cypripedium calceolus*, *Tozzia carpathica* și *Draba doreri*. Speciile de plante s-au monitorizat în zonele de distribuție cunoscute, unde există o abundență mare de indivizi. Populațiile acestor specii se mențin stabile.
- S-a realizat monitorizarea a 9 specii de faună, astfel: ursul (*Ursus arctos*), lupul (*Canis lupus*), râsul (*Lynx lynx*), vidra (*Lutra lutra*), huhurezul mare (*Strix uralensis*), ciuvica (*Glaucidium passerinum*), acvila de munte (*Aquila chrysaetos*), capra neagră (*Rupicapra rupicapra*), cocoșul de munte (*Tetrao urogallus*).

În anul 2022 s-a continuat monitorizarea speciilor de faună cu ajutorul camerelor de monitorizare amplasate la punct fix, care au furnizat informații referitoare la urs, lup, cerb, căprior, mistreț, jder, capră neagră și cocoș de munte, precum și alte specii de faună care nu se află în monitorizare: bursuc (*Meles meles*), vulpe (*Vulpes vulpes*), veverița europeană (*Sciurus vulgaris*), nevăstuică (*Mustela nivalis*) etc.

Datele colectate de camere sunt: temperatură, condiții meteo, comportament etc., atât prin fotografiere cât și prin filmare. Informațiile obținute confirmă prezența în parc a unor populații stabile ale acestor specii, urmând ca ele să fie monitorizate și studiate în continuare.

În anul 2022 s-au monitorizat 2 habitate: 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin și 9410 – Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio - Piceetea*), urmărindu-se prezența speciilor edificatoare și caracteristice, a speciilor rare și existența amenințărilor la adresa celor două habitate în zonele monitorizate.

- S-a realizat monitorizarea prezenței ipidelor prin observații directe asupra arboretelor de molid în care există doborâturi compacte și prin stabilirea unor puncte fixe din care s-au făcut periodic fotografii.

- În cadrul acțiunii de monitorizare a impactului pășunatului asupra ecosistemelor s-a urmărit, prin observații directe în teren și studierea unor imagini satelitare, dacă au apărut modificări vizibile în aspectul micro-reliefului din zonele unde se pășunează (aparitia fenomenelor de eroziune: șiroiri, ogașe, ravene sau chiar rupturi de versant), precum și modificări semnificative ale vegetației acestor zone (rărirea sau chiar dispariția covorului vegetal, vătămarea jnepenișurilor prin tăiere și/sau incendiere etc.), rezultatele observațiilor indicând că asemenea fenomene se manifestă în foarte mică măsură și nu prezintă pericol pentru stabilitatea ecosistemelor considerate.

- S-a realizat și monitorizarea pisicilor și a câinilor hoinari din zona Râușor și valea Râului Mare în scopul stabilirii unor măsuri de limitare a prezenței acestor animale în parc. Prezența câinilor și a pisicilor a fost semnalată în zonele joase ale parcului, pe lângă cabane, momentan nefiind o problemă în restul zonelor din parc.

CONȘTIENTIZARE, COMUNICARE ȘI EDUCAȚIE

Principalele activități tradiționale care se desfășoară pe teritoriul PNR și în zonele limitrofe acestuia sunt pășunatul și recoltarea fructelor de pădure și a ciupercilor (de obicei comestibile), prima dintre ele având un impact social-economic destul de puternic. Printr-o supraveghere adecvată a acestor activități, precum și printr-o atitudine de permanentă comunicare în vederea conștientizării celor care le practică, acești factori de risc asupra biodiversității și a peisajului pot fi ținuti sub control, pentru buna gospodărire a ariei protejate.

Festivalul Narciselor, eveniment cultural de notorietate la nivel județean, s-a organizat în anul 2022 în luna mai, iar APNR a participat cu un stand de prezentare pe tot parcursul evenimentului.

Virșii de Sălaș, produs local marcă înregistrată, produși de către comunitatea din comuna Sălașu de Sus (limitrofă parcului), au fost promovați atât în mediul online de către echipa APNR pe paginile media (website, facebook) pe tot parcursul anului, cât și offline la evenimente unde APNR a participat (exemplu: Ziua Europeană a Parcurilor).

Informarea publicului larg (la nivel județean, național și internațional) și a turiștilor vizitatori ai parcului despre importanța protejării valorilor naturale în general, și a celor specifice Parcului Național Retezat în special, s-a realizat în diverse moduri, astfel:

- informarea populației locale prin acțiuni directe ale personalului APNR (ex.: evenimente deschise, activități, distribuirea de materiale informative), dar și prin intermediul administrațiilor locale (cu majoritatea cărora avem o bună colaborare) și a partenerilor (14 noi parteneriate semnate în anul 2022);
- actualizarea permanentă a paginilor media APNR pe Facebook, Instagram și Youtube, precum și actualizarea paginii web retezat.ro;
- realizarea de campanii online și offline de informare, conștientizare și educație prin intermediul instrumentelor virtuale și fizice (exemple de campanii în 2022: Campanie online "Luna Pădurii" - habitatele forestiere de interes comunitar de pe teritoriul Parcului Național Retezat; Campania Națională „Curățăm România!"; European Day of Parks - campanie online de promovare a valorilor Ariilor Naturale Protejate);

- participarea online sau offline (directă sau prin diseminarea de materiale informative) la diverse evenimente, ca organizatori sau invitați, în scopul promovării imaginii Parcului Național Retezat și a Regiei Naționale a Pădurilor - Romsilva (exemple de evenimente organizate în 2022: Ziua Internațională a Păsărilor; European Day of Parks; 1 iunie - Ziua Copilului; Youth at The Top; Ziua Internațională a Rangerilor; Let's do it, Romania!);
- participarea echipei APNR online sau offline la simpozioane, întâlniri tematice, conferințe, manifestări în țară și străinătate;
- realizarea activităților de igienizare pe teritoriul PNR, cu parteneri și/sau voluntari.

În 2022, APNR a organizat 15 acțiuni de educație ecologică și conștientizare pentru elevii din comunitățile locale, studenți și vizitatori, atât la centrele de vizitare ale APNR cât și în școli/universități sau pe teritoriul parcului.

În PNR a fost organizată o tabără de Junior Ranger de către Asociația Rangerilor din România, la care APNR a fost partener și unde am participat cu personal și doi elevi din comunitățile limitrofe parcului. Participarea la proiectul Youth at the Top, finanțat de asociația ALPARC – Alpine Network of Protected Areas în parteneriat cu asociația CNPA – Carpathian Network of Protected Areas, a cărei temă în 2022 a fost "Water in all its forms" (Apa în toate formele sale), la care au participat peste 15 de persoane (tineri), a constituit un bun prilej de educație ecologică.

În cadrul activităților și evenimentelor, organizate de APNR sau la care APNR a participat ca invitat, s-au distribuit sute de exemplare de materiale informative și promoționale (ghiduri, broșuri, pliante, hărți, CD-uri, calendare, orare și altele asemenea) pentru elevi, studenți, profesori și vizitatori.

MANAGEMENT ȘI ADMINISTRARE

Bugetul propus pentru anul următor (2023): 3082 mii lei, care vor fi utilizați atât pentru îndeplinirea prevederilor Planului de Lucru Anual 2023, cât și pentru activitatea curentă.

Specificații	2022
Echipament și infrastructură de funcționare	9 clădiri (Centrele de vizitare Nucșoara și Ostrovel, Punctele de informare Brădețel, Buta și Pietrele, refugiile Gura Bucurei, Stănuleți și Zănoaga, observator Coșuri-Gura Zlata); 9 autovehicule; 1 remorcă auto; aparate și echipamente (calculatoare, aparate GPS, stații emisie-recepție, binocluri, aparate foto, aparatură de laborator etc.).
Personal de conducere, coordonare, administrare	La începutul anului 2022, organigrama APNR era de 22 de posturi. Dintre acestea, 18 sunt posturi permanente, cu următoarea structură: director, contabil șef, biolog, responsabil comunități, responsabil IT&GIS, consilier juridic, șef pază, 11 agenți de teren. Celelalte 4 posturi sunt pe perioadă determinată - până într-o fază mai avansată a proiectului POIM (menționat mai jos), cu următoarea structură: manager de proiect, responsabil financiar, responsabil managementul conservării biodiversității și responsabil relații publice și comunicare. Contractele individuale de muncă ale ultimelor trei persoane au încetat la data de 21.03.2022, în funcție rămânând numai managerul de proiect (până la finalizarea proiectului).

Contează pentru viitor!

Documente strategice și de planificare	Pe tot parcursul anului 2022 s-a continuat implementarea proiectului POIM: Cod SMIS 116950 „Întărirea capacității pentru managementul adaptativ al capitalului natural din Parcul Național Retezat (incluzând rezervațiile 2.494 Gemenele, 2.496 Peștera Zeicului), împreună cu siturile Natura 2000 suprapuse parțial - ROSCI0217 Retezat și ROSPA0084 Munții Retezat”. Obiectivul principal al acestui proiect este realizarea planului de management integrat pentru cele 5 arii naturale protejate enumerate în titlul proiectului. În cursul anului 2022 au avut loc mai multe solicitări de clarificări și completări ale planului de management din partea ANANP, cărora APNR le-a răspuns efectuând modificările solicitate sau furnizând explicațiile necesare.
Instruire personal	12 instruirii de specialitate: 1 - consiliere juridică; 3 - legislație specifică; 3 - Sănătate și Securitate în Muncă (SSM); 1 - GIS; 1 curs-instruire de comunicare (networking); 1 - ecoturism; 2 - monitorizare (utilizarea protocoalelor). 2 schimburi de experiență – ecologia și etologia ursului brun; Ziua Europeană a Parcurilor.
Bugetul asigurat pentru administrarea ANP	BVC pentru anul 2022 a fost aprobat prin OM comun nr. 823/675/1086/02.05.2022, astfel: total cheltuieli = 2269 mii lei, din care cheltuieli cu salariile = 1921 mii lei. BVC 2022 realizat a fost de 2178 mii lei, din care 1895 mii lei cheltuieli cu salariile. Venituri asigurate de către RNP - Romsilva = 2075 mii lei; venituri proprii = 103 mii lei (5% din veniturile asigurate de către RNP - Romsilva).

Contează pentru viitor!

R.N.P. ROMSILVA - ADMINISTRAȚIA PARCULUI NAȚIONAL RETEZAT R.A.

Sat Nucșoara, nr. 284, 337423, Comuna Sălașul de Sus, județul Hunedoara

Tel: 0733 888 586, 0254 779 969

Fax: 0354 815 399

Email: office@retezat.ro

Web: retezat.ro

Contează pentru viitor!

